

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1921.

Andra kammaren.

Nr 2.

Onsdagen den 12 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Herr statsrådet *Ekeberg* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen den 7 innevarande januari med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet *Knut Dahlberg* att under innevarande års lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet,

dels Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen likaledes av den 7 januari, i vilken skrivelse Kungl. Maj:t äskade, att särskilda deputerade måtte, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, av riksdagen utväljas för att med Konungen överlägga,

dels ock Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 3, med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 § i lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft m. m.;

nr 4, med förslag till ny konkurslag m. m.;

nr 6, med förslag till lag om ändrad lydelse av 18 kap. 16 § strafflagen m. m.;

nr 7, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 och 3 §§ i lagen den 19 juni 1919 huru avgöras skall, varest tidigare tillkommen allmän flottled skall jämlikt vattenlagen bibehållas;

nr 8, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 24 mars 1916 om nyttjanderätt till gravplats;

nr 9, med förslag till lag med särskild bestämmelse i fråga om skydd för vissa främmande patent;

nr 15, med förslag till lag om ändrad lydelse av 17 och 18 §§ i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura;

nr 16, med förslag till stadga om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar;

nr 17, med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 § 12 punkten, 54 och 87 §§ samt övergångsstadgandet i lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen;

nr 18, med förslag till lag om kommandomål; och

Andra kammarens protokoll 1921. Nr 2.

nr 20, med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 kap. 28 § och 9 kap. 5 § strafflagen.

Kammaren beslöt att lägga Kungl. Maj:ts ovanberörda skrivelser till handlingarna, varjämte underrättelse om innehållet i förstnämnda skrivelse skulle meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseedet över riksdagens kansli.

De avlämnade propositionerna blevo på begäran bordlagda.

§ 2.

Jämlikt beslut den 10 innevarande januari företogs nu val av tre ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedda:

herr *Branting*,
 » *Edén* och
 » *Lindman*,

en var med 187 röster.

§ 3.

Vid härefter anställt val av de två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av första kammaren skulle hava inseedet över riksdagens kansli, blevo därtill valda:

herr *Hederstierna* och
 » *Waldén*,

vardera med 150 röster.

§ 4.

Vidare företogs val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning; och utsågos därvid:

herr *Andersson* i Knäppinge,
 » *Borg*,
 » *Brännström*,
 » *Eriksson* i Stockholm,
 » *Hansson* i Stockholm,
 » *Jönsson* i Revinge,
 » *Magnusson* i Skövde och
 » *Pettersson* i Södertälje,

en var med 130 röster.

§ 5.

Anställdes val av tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

herr *Kristensson*,
» *Röing* och
» *Sommelius*,
en var med 124 röster.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 2, 3, 4 och 5 här ovan omnämnda valen.

§ 7.

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren att lördagen den 15 innevarande januari företaga val av de särskilda deputerade, som Kungl. Maj:t, på sätt i § 1 omförmälts, äskat, att riksdagen måtte utvälja.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts nästlidna gårdag på rikssalen avlämnade propositioner:

- nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov; och
- nr 2, om tilläggsstat till riksstaten för år 1921;

Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit; riksdagens år 1920 församlade revisorers berättelse angående riksbanken;
justitieombudsmannens ämbetsberättelse och tryckfrihetskommit-
terades berättelse; samt
militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 9.

Justerades ett protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.52 f. m.

In fidem
Per Cronvall.

Fredagen den 14 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Herr talmannen meddelade, att herrar Nilsson i Tånga och Kaijser denna dag inställt sig vid riksdagen.

§ 2.

I enlighet med därom den 10 innevarande månad fattat beslut skulle nu företagas val av ledamöter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 48 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lursson* i Västerås,
 » andra » » *Hallén*,
 » tredje » » *Sävström* och
 » fjärde » » *Hansson* i Gårda.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Magnusson* i Tumhult,
 » andra » » *af Ekenstam* och
 » tredje » » *Nilsson* i Antnäs.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jansson* i Edsbäcken och
 » andra » » *Leander*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *P. S. Hedlund* i Östersund.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

- herr *Larsson* i Västerås,
- » *Magnusson* i Tumhult,
- » *Jansson* i Edsbäcken,
- » *Hallén*,
- » *af Ekenstam*,
- » *P. S. Hedlund* i Östersund,
- » *Sävström*,
- » *Leander*,
- » *Nilsson* i Antnäs och
- » *Hansson* i Gårda.

§ 3.

Härefter företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 80 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 69 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 51 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 28 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Anderson* i Råstock,
- » andra » » *Waldén*,
- » tredje » » *Jansson* i Falun och
- » fjärde » » *Carlsson-Frosterud*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Wiklund*,
- » andra » » *Nilsson* i Bonarp,
- » tredje » » *Nilsson* i Landeryd och
- » fjärde » » *Lübeck*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Jönsson* i Revinge,
- » andra » » *Bengtsson* i Norup och
- » tredje » » *Bäckström*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Olsson* i Fiskeby.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

- herr *Anderson* i Råstock,
- » *Wiklund*,
- » *Jönsson* i Revinge,
- » *Waldén*,
- » *Nilsson* i Bonarp,
- » *Olsson* i Fiskeby,
- » *Jansson* i Falun,
- » *Bengtsson* i Norup,
- » *Nilsson* i Landeryd,
- » *Carlsson-Frosterud*,
- » *Lübeck* och
- » *Bäckström*.

§ 4.

Vidare företogs val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 47 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptoga samtliga

- såsom första namn herr *Eriksson* i Grängesberg,
- » andra » » *Månsson* i Hagaström,
- » tredje » » *Bärg* och
- » fjärde » » *Johansson* i Kullersta.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Jonsson* i Hökhult,
- » andra » » *Jönsson* i Boa och
- » tredje » » *Lithander*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Röing* och
- » andra » » *Olsson* i Ramsta.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta val-

sedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Olsson* i Kullenbergstorp.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

- herr *Eriksson* i Grängesberg,
- » *Jonsson* i Hökhult,
- » *Röing*,
- » *Månsson* i Hagaström,
- » *Jönsson* i Boa,
- » *Olsson* i Kullenbergstorp,
- » *Bärg*,
- » *Olsson* i Ramsta,
- » *Lithander* och
- » *Johansson* i Kullersta.

§ 5.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutskottet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmänna- och borgarepartiet», 47 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Kristensson*,
- » andra » » *Borg* och
- » tredje » » *Borggren*.

De med partibeteckningen »lantmänna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Gustafson* i Örebro och
- » andra » » *Sommelius*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Janson* i Kungsör och
- » andra » » *Wikström*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Ryberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Kristensson*,
 » *Gustafsson* i Örebro,
 » *Janson* i Kungsör,
 » *Borg*,
 » *Sommelius*,
 » *Ryberg*,
 » *Borggren* och
 » *Wikström*.

§ 6.

Företogs val av ledamöter i första lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 48 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 29 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga.

såsom första namn herr *Hansson* i Stockholm,
 » andra » » *Engberg* och
 » tredje » » *Strid*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Pettersson* i Bjälbo och
 » andra » » *Hederstierna*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Pettersson* i Södertälje och
 » andra » » *Rehn*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Svedberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Hansson* i Stockholm,
 » *Pettersson* i Bjälbo,
 » *Pettersson* i Södertälje,
 » *Engberg*,
 » *Hederstierna*,
 » *Svedberg*,
 » *Strid* och
 » *Rehn*.

§ 7.

Vidare företogs val av ledamöter i andra lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 71 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 46 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 29 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Magnusson* i Kalmar,
 » andra » » *Hagman* i Stockholm och
 » tredje » » *Hage*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å sistnämnda partis valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom första namn herr *Andersson* i Knäppinge och såsom andra namn herr *Magnusson* i Skövde. Å en valsedel hade förutom nämnda namn såsom tredje namn upp-tagits herr *Carlsson* i Solberga.

Vid bestämmandet av ordningen mellan namnen inom denna partigrupp upptogs till en början såsom första och andra namn resp. herrar *Andersson* i Knäppinge och *Magnusson* i Skövde, vilka på sätt ovan nämnts i nu angiven ordningen uppförts å samtliga valsedlar.

I tredje rummet blev därefter, jämlikt 2 § 2:o i stadgan om val till riksdagens utskott, uppförd herr *Carlsson* i Solberga, därvid den valsedel, som upptog hans namn, gällde såsom $\frac{1}{3}$ röst; och utgjorde det för honom uträknade rösttalet $\frac{1}{3}$.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom första namn herr *Karlsson* i Gasabäck, vilken alltså uppfördes såsom partigruppens namn.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Nilsson* i Vibberbo.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Magnusson* i Kalmar,
 » *Andersson* i Knäppinge,
 » *Karlsson* i Gasabäck,
 » *Hagman* i Stockholm,
 » *Magnusson* i Skövde,
 » *Nilsson* i Vibberbo,
 » *Hage* och
 » *Carlsson* i Solberga.

§ 8.

Slutligen anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 82 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 47 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Nilsson* i Tånga,
 » andra » » *Johansson* i Uppmälby och
 » tredje » » *V. V. Hedlund* i Östersund.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Öberg* och
 » andra » » *Olsson* i Broberg.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr vice talmannen *Hamilton* och
 » andra » » *Lundström*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Andersson* i Grimbo.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Nilsson* i Tånga,
 » *Öberg*,
 » vice talmannen *Hamilton*,
 » *Johansson* i Uppmälby,
 » *Olsson* i Broberg,
 » *Andersson* i Grimbo,
 » *V. V. Hedlund* i Östersund och
 » *Lundström*.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående sju paragrafer omförmälda valen.

§ 10.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

§ 11.

Härefter föredrogs var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 3, med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 § i lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft m. m.;

nr 4, med förslag till ny konkurslag m. m.;

nr 6, med förslag till lag om ändrad lydelse av 18 kap. 16 § strafflagen m. m.;

nr 7, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 och 3 §§ i lagen den 19 juni 1919 huru avgöras skall, varest tidigare tillkommen allmän flottled skall jämlikt vattenlagen bibehållas;

nr 8, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 24 mars 1916 om nyttjanderätt till gravplats;

nr 9, med förslag till lag med särskild bestämmelse i fråga om skydd för vissa främmande patent; och

nr 15, med förslag till lag om ändrad lydelse av 17 och 18 §§ i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura;

till konstitutionsutskottet propositionerna:

nr 16, med förslag till stadga om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar;

nr 17, med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 § 12 punkten, 54 och 87 §§ samt övergångsstadgandet i lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen; och

nr 18, med förslag till lag om kommandomål; samt

till behandling av lagutskott propositionen nr 20 med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 kap. 28 § och 9 kap. 5 § strafflagen.

§ 12.

Riksdagens år 1920 församlade revisorers berättelse angående riksbanken, som nu föredrogs, hänvisades till bankoutskottet.

§ 13.

Vidare föredrogs justitieombudsmannens vid innevarande års riksdag avgivna ämbetsberättelse; och hänvisades därvid framställningarna angående anslag till täckande av kostnader för justitieombudsmansexpeditionens flyttning, uppvärmning och telefoner samt angående dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring under år 1921 åt befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen till bankoutskottet och berättelsen i övrigt till behandling av lagutskott.

Tryckfrihetskommitterades berättelse lades till handlingarna.

§ 14.

Efter härfpå skedd föredragning av militieombudsmannens vid innevarande års riksdag avgivna ämbetsberättelse hänvisades framställningen angående provisoriskt avlöningstillägg åt viss personal i Boden till statsutskottet, framställningarna angående förhöjning av anslaget till bestridande av expenser vid militieombudsmannens expedition, vikariatsersättning m. m. och angående dyrtidstillägg åt befattningshavare vid militieombudsmansexpeditionen till bankoutskottet samt berättelsen i övrigt till behandling av lagutskott.

§ 15.

Herr *Osberg* avlämnade en motion, nr 1, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående befrielse för innehavare av jord, från vilken landskyldskatt utgår, från utgivande av sådan skatt.

Ifrågavarande motion blev på begäran bordlagd.

§ 16.

Ordet lämnades härefter på begäran till herr vice talmannen, som yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta, att å morgondagens föredragningslista sist uppföras Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2.

Denna hemställan bifölls.

§ 17.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen i riksdagens andra kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, den 12 januari 1921.

Sedan kammarens plenum denna dag avslutats, sammanträdde med herr talmannen de ledamöter av kammaren, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, till fullgörande av berörda uppdrag.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännen skulle utgöras av sex förste notarier, aderton notarier, en förste kanslist, en registrator och sex kanslister.

Härefter genomgingos de ingivna ansökningshandlingarna, varefter herrar deputerade antogo till:

förste notarier:

sekreteraren *T. Hedrén*,
sekreteraren *G. Tägtström*,

ombudsmannen, juris kandidaten *C. F. Schött*,
 sekreteraren *R. Hellberg*,
 revisorn *E. Lindblad*, och
 revisorn *E. Lindström*;

notarier:

filosofie licentiaten, teologie kandidaten *A. H. F. Reuter*,
 aktuarien, filosofie kandidaten *I. Arnoldsson*,
 revisorn *F. Blom*,
 sekreteraren *E. Frigell*,
 registratorn *P. B. Romare*,
 kammarskrivaren *A. Michal*,
 kanslirådet *L. Norrman*,
 aktuarien, filosofie kandidaten *G. A. K. Dahlén*,
 förste kanslisekreteraren, juris kandidaten *C. O. H. Humble*,
 e. o. hovrättsnotarien *E. H. Wallin*,
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *A. Elmström*,
 aktuarien, filosofie kandidaten *E. Bergendal*,
 kamreraren *P. Sterne*,
 rotemannen, juris kandidaten *M. D. Hjertstrand*,
 telegrafkontrollören *E. Dahlén*,
 filosofie kandidaten *H. Heimbürger*,
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *G. J. T. Karlgren*, och
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *E. Hedelius*.

förste kanslist:

notarien, juris kandidaten *O. M. F. Seth*;

registrator:

sekreteraren *P. A. W. Hammarskiöld*; samt

kanslister:

kammarrättsnotarien *N. J. Bagge*,
 juris studeranden *L. Lindblad*,
 förste telegrafassistenten *A. H. Gärdin*,
 sekreteraren *C. A. J. Björkman*,
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *S. J. I. Åkerblad*, och
 filosofie magistern *L. Wistrand*.

Det skulle åligga de antagna kanslisterna att vid behov tjänstgöra jämväl vid diskussionsprotokollet.

Här skulle antecknas, att Seth, Hammarskiöld och Bagge redan den 7 samt E. Lindblad, Reuter och Arnoldsson redan den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att femton vaktmästare skulle anställas hos kammaren; och blevo härefter till vaktmästare att tjänstgöra tillsvidare under innevarande riksdag antagna *C. G. E. Carlberg*, *E. M. Wistrand*, *H. E. E. Ek-*

lund, C. H. Björklund, W. Zetterqvist, A. Hj. Lindgren, E. E. Johansson, E. Andersson, G. A. Zeffer, S. W. Hellborg, L. Jönsson, R. Johansson, G. Bergman, G. V. Öberg och E. R. Mårtensson.

Till förste vaktmästare förordnades Carlberg och åt Wistrand uppdrogs att ombestyra utdelning av ankommande postförsändelser.

Det skulle åligga de antagna vaktmästarna att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Slutligen skulle här anmärkas, att Carlberg, Wistrand och Björklund redan den 3 samt de övriga vaktmästarna utom Öberg och Mårtensson redan den 9 i denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Som ovan

In fidem
Per Cronvall.

§ 18.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2.5 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Lördagen den 15 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 10 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Tamm* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 5, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 15 och 26 §§ i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker;

nr 26, angående gillande av den riksbanken meddelade frihet från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld;

nr 27, med förslag till lag om ändrad lydelse av 239 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse;

nr 22, med förslag till lag om kantorer m. m.; och

nr 28, med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 31 maj 1918 innefattande särskilda bestämmelser angående rätten till inmutning inom vissa län.

Dessa propositioner blevo på begäran bordlagda.

§ 3.

I enlighet med därom den 10 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av suppleanter i de ständiga utskotten; och anställde först val av suppleanter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 50 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 28 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Vennerström*,
 » andra » » *Hansson* i Sölvesborg,
 » tredje » » *Andersson* i Igelboda och
 » fjärde » » *Karlsson* i Vadstena.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Persson* i Fritorp,
 » andra » » *Starbäck*,
 » tredje » » *Gustafson* i Kasenberg och
 » fjärde » » *Pehrsson* i Göteborg

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Persson* i Tofta,
 » andra » » *Eliasson* och
 » tredje » » *Carlström* i Helgagård.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Olsson* i Golvvasta.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Vennerström*,
 » *Persson* i Fritorp,
 » *Persson* i Tofta,
 » *Hansson* i Sölvesborg,
 » *Starbäck*,
 » *Olsson* i Golvvasta,
 » *Andersson* i Igelboda,
 » *Eliasson*,
 » *Gustafson* i Kasenberg,
 » *Karlsson* i Vadstena,
 » *Pehrsson* i Göteborg och
 » *Carlström* i Helgagård.

§ 4.

Härefter företogs val av suppleanter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 69 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 49 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *O. Nilsson* i Örebro.
 » andra » » *Andersson* i Prästbol,
 » tredje » » *Ljungkvist*,
 » fjärde » » *Ljungberg* och
 » femte » » *Karlsson* i Nynäshamn.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Erlansson*,
 » andra » » *Söderhielm*,
 » tredje » » *Norman* och
 » fjärde » » *Olsson* i Blädinge.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Osberg*,
 » andra » » *Hamrin* och
 » tredje » » *Olsson* i Hov.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Westman* och
 » andra » » *Andersson* i Ovanmyra.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *O. Nilsson* i Örebro,
 » *Erlansson*,
 » *Osberg*,
 » *Andersson* i Prästbol,
 » *Söderhielm*,
 » *Westman*,
 » *Ljungkvist*,
 » *Hamrin*,
 » *Norman*,
 » *Ljungberg*,
 » *Olsson* i Blädinge,
 » *Olsson* i Hov,
 » *Karlsson* i Nynäshamn och
 » *Andersson* i Ovanmyra.

§ 5.

Vidare företogs val av suppleanter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 44 med partibeteck-

ningen »liberala samlingspartiet» samt 33 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Sköld*,
 » andra » » *Uddenberg*,
 » tredje » » *Lövgren* i Nyborg och
 » fjärde » » *Björklund*.

De med partibeteckningen »lantmänna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Kant*,
 » andra » » *Bengtsson* i Kullen,
 » tredje » » *Winkler* och
 » fjärde » » *Brännström*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jönsson* i Fridhill och
 » andra » » *Olsson* i Rösta.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å sistberörda tre partiers valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom första namn herr *Ericson* i Oberga. Å sex valsedlar hade förutom nämnda namn såsom andra namn upptagits herr *Jonsson* i Risinge.

Vid bestämmandet av ordningen mellan namnen inom denna partigrupp upptogs till en början såsom första namn herr *Ericson* i Oberga, vilken på sätt ovan nämnts uppförts å samtliga valsedlar.

I andra rummet blev därefter, jämlikt 2 § 2:o i stadgan om val till riksdagens utskott, uppförd herr *Jonsson* i Risinge, därvid en var av de valsedlar, som upptogo hans namn, gällde såsom $\frac{1}{2}$ röst; och utgjorde det för honom uträknade röstetalet 3.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Sköld*,
 » *Kant*,
 » *Jönsson* i Fridhill,
 » *Uddenberg*,
 » *Bengtsson* i Kullen,
 » *Ericson* i Oberga,
 » *Lövgren* i Nyborg,
 » *Winkler*,
 » *Olsson* i Rösta,
 » *Björklund*,
 » *Brännström* och
 » *Jonsson* i Risinge.

§ 6.

Vid nu anställt val av suppleanter i bankoutsnittet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 69 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 48 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

Av de med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo 80 valsedlar

såsom första namn herr *Bäcklund*,
 » andra » » *Lovén*,
 » tredje » » *Kloo* och
 » fjärde » » *Höglund*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Olsson* i Berg,
 » andra » » *Nylander* och
 » tredje » » *Lindström* i Mörby.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Persson* i Björsbyholm och
 » andra » » *Andersson* i Milsmaden.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Johansson* i Brånalt.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Bäcklund*,
 » *Olsson* i Berg,
 » *Persson* i Björsbyholm,
 » *Lovén*,
 » *Nylander*,
 » *Johansson* i Brånalt,
 » *Kloo*,
 » *Andersson* i Milsmaden,
 » *Lindström* i Mörby och
 » *Höglund*.

§ 7.

Företogs val av suppleanter i första lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 77 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 69 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 48 med partibeteck-

ningen »liberala samlingspartiet» samt 29 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Söderberg*,
 » andra » » *Aarnseth*,
 » tredje » » *Billqvist* och
 » fjärde » » *Karlsson* i Vätö.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Svensson* i Betingetorp,
 » andra » » *Thore* och
 » tredje » » *Johanson* i Huskvarna.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Löfgren* i Stockholm och
 » andra » » *Pehrsson* i Bramstorp.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Johanson* i Hallagården.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de olika gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Söderberg*,
 » *Svensson* i Betingetorp,
 » *Löfgren* i Stockholm,
 » *Aarnseth*,
 » *Thore*,
 » *Johanson* i Hallagården,
 » *Billqvist*,
 » *Pehrsson* i Bramstorp,
 » *Johanson* i Huskvarna och
 » *Karlsson* i Vätö.

§ 8.

Vidare företogs val av suppleanter i andra lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 69 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 47 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Johanson* i Stockholm.
 » andra » » *Holmström*,
 » tredje » » *Svensson* i Skönsberg och
 » fjärde » » *Johansson* i Sollefteå.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Falk*,
 » andra » » *Sundling* och
 » tredje » » *Svensson* i Långelanda.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Ödström* och
 » andra » » *Sehlin*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Persson* i Trången.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Johanson* i Stockholm,
 » *Falk*,
 » *Ödström*,
 » *Holmström*,
 » *Sundling*,
 » *Persson* i Trången,
 » *Svensson* i Skönsberg,
 » *Sehlin*,
 » *Svensson* i Långelanda och
 » *Johansson* i Sollefteå.

§ 9.

Slutligen anställdes val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 80 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 70 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 47 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Flognfält*,
 » andra » » *Ericsson* i Arboga.
 » tredje » » *Ericson* i Funäsdalen och
 » fjärde » » *Sjölander*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hermelin*,
 » andra » » *Broander* och
 » tredje » » *Poppius*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Igel* och
 » andra » » *Danielsson*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Edberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

Herr *Flognfält*,
 » *Hermelin*,
 » *Igel*,
 » *Eriksson* i Arboga,
 » *Broander*,
 » *Edberg*,
 » *Ericson* i Funäsdalen,
 » *Danielsson*,
 » *Poppius* och
 » *Sjölander*.

§ 10.

Enligt därom av kammaren den 12 innevarande januari fattat beslut företogs nu val av de särskilda deputerade, som Kungl. Maj:t i skrivelse till riksdagen den 7 i samma månad äskat, att riksdagen måtte jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen utvälja för att med Konungen överlägga.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 82 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 69 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 48 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 30 med partibeteckningen »bondegrupperna».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Branting* och
 » andra » » *Larsson* i Västerås.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lindman* och
 » andra » » *Magnusson* i Tumhult.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Edén*.

De med partibeteckningen »bondegrupperna» utmärkta valsedlarna upptogo såsom enda namn herr *Olsson* i Fiskeby.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Branting*,
 » *Lindman*,
 » *Edén*,
 » *Larsson* i Västerås,
 » *Magnusson* i Tumhult och
 » *Olsson* i Fiskeby.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren, att under rättelse om detta val skulle genom utdrag av protokollet meddelas riksdagens kanslideputerade med anmodan till dem att låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

§ 11.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående åtta paragrafer omförmälda valen och vad kammaren i sammanhang med valet av särskilda deputerade beslutat.

§ 12.

Föredrogs och hänvisades till tillfälligt utskott herr *Osbergs* på kammarens bord liggande motion nr 1.

§ 13.

Ordet lämnades härefter till herr *vice talmannen*, som yttrade: Jag tillåter mig hemställa, att kammaren måtte besluta att tillsätta fem tillfälliga utskott, vardera bestående av tio ordinarie ledamöter och tio suppleanter, samt att val av utskottens såväl ordinarie ledamöter som suppleanter måtte äga rum vid plenum nästa fredag.

Denna hemställan bifölls.

§ 14.

Avgåvos följande motioner nämligen av:

herr *Engberg*, nr 2, om införande i vallagen om bestämmelser angående åsättande genom stämpling av viss beteckning å de av män och viss annan beteckning å de av kvinnor avlämnade valkuvert och valsedlar;

herr *Leander*:

nr 3, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående fakultativ eller villkorlig tillämpning av det proportionella valsättet vid vissa kommunala val;

nr 4, om pension åt förestånderskan vid sjömanskårens tvättinrättning i Karlskrona Gunilla Svensson; och

nr 5, om årliga understöd åt vaktkonstapelsänkorna Sofia Amalia Björk och Ellen Elvira Jonsson samt den sistnämndas minderåriga söner; samt

herr *Lithander*, nr 6, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av telefonförbindelse med avskilt belägna lots- och fyrplatser.

Nämnda motioner bordlades på begäran.

§ 15.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *Nilsson* i Tånga under 8 dagar fr. o. m. den 16 jan. och
 » *Hedenstierna* » 3 » » » 17 » .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 1.57 e. m.

In fidem
Per Cronvall.